

УДК 159, 955. 4:378 (043.2)

Цибулько І.О.
Національний авіаційний університет, Київ

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ РЕФЛЕКСІЇ У МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ЦІВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

В умовах сьогодення випускник вищого навчального закладу повинен бути висококваліфікованим, а також стресостійким як до виробничих, так і невиробничих ситуацій. Рефлексія як здатність особистості до самопізнання та самоаналізу власної психічної діяльності є одним із найважливіших показників її суб'єктності в навчально-професійній діяльності. Саме тому, здобувачі освіти у вищому навчальному закладі, студенти мають розпіннювати освітній процес не як спосіб накопичення балів, а як шанс сформувати в собі соціально-особистісні та професійні компетенції.

Підкреслимо, що ефективність навчання майбутнього спеціаліста цивільної авіації визначається якістю виконання практичної роботи, відповідальним ставленням до реалізації самостійних завдань, впевненістю у виборі професії. А рівень успішності отриманого результату у майбутніх авіаторів оцінюється кількістю допущених помилок, яких можна було уникнути за рахунок уміння користуватися професійною рефлексією. Поняттям «професійна рефлексія» розкривається сформована здатність особистості до співвідношення власного особистісно-професійного потенціалу з кваліфікаційними вимогами обраної нею професією. Саме така здатність є тим новоутворенням особистості, що сприятиме розвитку уміння вибирати правильні стратегії подолання труднощів діяльності, що виконується в умовах підвищеного ризику та відповідальності. Існує думка, що професійна рефлексія проявляється в більшій мірі в умовах, які потребують інтенсивну активізацію внутрішніх ресурсів особистості. Однією з таких умов є процес професіоналізації.

Науковці трактують професіоналізацію як стреміння суб'єкта діяльності відповідати вимогам професії, як певний етап професійно-особистісного розвитку, що безпосередньо має зв'язок з інтенсивним формуванням професійно важливих якостей та психологічними нововведеннями в освітній процес. Освіта – це процес і результат засвоєння систематизованих знань, умінь та навичок, в якому головним виступає не обсяг знань, а поєднання цих компонентів з особистісними якостями, вмінням самостійно розпоряджатися набутими знаннями та використовувати їх як на практиці, так і в умовах, які не пов'язані з освітнім процесом.

Отже, визначення психологічної структури професійної рефлексії та техніко-спрямованих умов сприятиме організаційному розвитку та усвідомленому оволодінню студентами необхідною системою професійних компетенцій.